

HEDVIG ELISABETH CHARLOTTAS

DAGBOK

VII

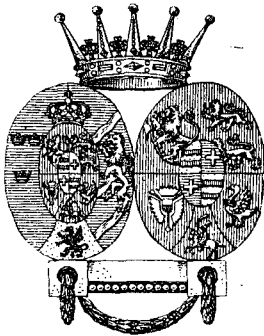
1800—1806

ÖVERSATT OCH REDIGERAD

AV

CECILIA AF KLERCKER

FÖDD LEWENHAUPT

STOCKHOLM

P. A. NORSTEDT & SÖNERS FÖRLAG

Innehåll.

Sid.

Januari 1800.

Den politiska ställningen; Sveriges dåliga finanser; kallelse utfärdas till riksdag i Norrköping i mars; orolig stämning i huvudstaden; hotelsebrev till kungen; det goda samförståndet med Ryssland; polisväsendet i Stockholm förbättras I

Februari 1800.

Gissningar rörande valet av lantmarskalk; hertigen överkommen-
dant i Stockholm; kungen, drottningen och kronprinsen avresa
till Norrköping över Strömsholm och Örebro; missnöje i huvud-
staden med riksdagens förläggande till Norrköping, motiven
till denna kungens åtgärd; hertiginnan söker utverka att her-
tigens affärer ordnas av riksdagen; greve af Ugglas överståt-
hållare; småaktiga besparingar inom hovet; två nya excellenser
utnämnas i anledning av kröningen; baron Reuterholm avrådes
att bevista riksdagen; traktaten med Ryssland offentliggöres;
ryske kejsaren erbjuder hjälp till statsskuldens gäldande 7

Mars 1800.

Riksdagen i Norrköping utropas; greve Brahe lantmarskalk; talmän
utses; riksdagen öppnas; kungens trontal och äskanden; utskott
väljas; kungens och hertigens berättelser om vad sig i riket
tilldragit; ständernas tacksamhetsadress till kungen; föga utsikt
för hertigen att få sina affärer ordnade av ständerna; tvistig-
heter vid riksdagen inom ridderskapet och adeln; lantmarskal-
kens hållning 12

April 1800.

Om riksdagen; kröningen; drottningens sjukdom; oppositionsmän-
nen i riksdagen; hertig Fredriks sjukdom 18

Maj 1800.

Riksdagen fortsätter; biskop Wallquist avlider; finansplanen fram-
lägges och antages; stormiga uppträden den 29 inom riddar-

huset; flera adelsmän avsäga sig adelskapet; kungen tillrättavisar adliga medlemmar i sekreta utskottet; kungens motgångar	23
--	----

Juni 1800.

Riksdagen fortsätter; om brännvinsbränneriernas upphörande; motioner om betalande av hertigarnas skulder; tiden för bröllopsgården förlänges; värderings- och uppskattningskommittéer tillsätts; tiden för bevillningen fastställs; riksdagsbeslutet undertecknas; riksdagen avblåses; general Tolls inflytande vid riksdagen; oppositionen inom riddarhuset; kungen återkommer till Stockholm, avreser till Skåne; drottningens sjukdom; tillförordnad regering	35
--	----

Juli 1800.

Kungen besöker Köpenhamn, reser över Ystad till Pommern och gör en utflykt till Hamburg; hertigen av Mecklenburg-Schwerin söker träffa kungen; kungen överlägger med Pommerns ständer och återvänder därefter till Sverige; festligt mottagande av rysk fregatt i Stockholm	41
---	----

Augusti 1800.

Kungen återkommer till Stockholm; förändringar inom hovet; vissa adelsmän åtalas; Sveriges och Danmarks förhållande till England; tornerspel på Drottningholm; »riddaren från Schwarzwald»; missöden vid karusellen	43
---	----

September 1800.

Manöver vid Strömsholm; general Tolls stora inflytande; väpnad neutralitet i Norden	48
---	----

Oktober 1800.

Obeliskan i Stockholm avtäckes; överståthållaren greve af Ugglas tager avsked; baron Armfelt tillåtes återvända till Sverige; kungens uppfattning om Armfelt, skälen till benådningen; kungens sinnelag; missväxt och sädesbrist; sällskapsspektakel på Drottningholm och Rosersberg; hertigparet inflyttar till Stockholm; drottningen i grossess	50
--	----

November 1800.

Intresse för sällskapsteater, »Dramatiska akademien» bildas och upplöses; kungen reser till Petersburg; baron Ehrensvärd sän-	
---	--

Sid.

des att underhandla i London; tillfällig brytning med Spanien; regering tillförordnas; farhågor för krig; om drottningen . . . 53

December 1800.

Den väpnade neutraliteten i Norden; kungens vistelse i Petersburg; sjökonvention ingås; vissa höga ämbetsmän klandras; kungens tillit till drottningen 57

Januari 1801.

Kungens besök i Petersburg och avresa därifrån; den väpnade neutraliteten; arvprinsessans av Sachsen-Gotha död; krigsrustningar; baron Ehrensvärds beskickning till London; England beslagtager svenska handelsfartyg; kommittéer tillsätts, bl. a. för förmögenhetstaxering; om greve Axel von Fersen; överblick av den politiska ställningen 60

Februari 1801.

Englands notväxling med Sverige, Danmark och Preussen; hemlig paragraf rörande Norge i traktaten med Ryssland; kungen reser till Göteborg och Skåne; kungens stränghet; ändringar inom förvaltningen; Rysslands och Frankrikes planer mot Turkiet 70

Mars 1801.

Krig med England hotar; egendomlig engelsk proklamation; kungens vistelse i Göteborg, som sättes i försvarsskick; möte i Hälsingborg mellan kungen och danske kronprinsen, kungen mottager samtidigt franske ministern; Paul I:s ställning till familjen Bourbon; en engelsk flotta passerar Göteborg; fregatten »Ulla Fensens» öde; preussiska trupper infalla i Hannover; England utövar tryck på Danmark; en engelsk flotta under amiral Parker i Öresund; Englands till Danmark framställda fordringar avvisas 75

April 1801.

Amiral Parker bombarderar Kronborg; amiral Nelsons anfall på danska flottan vid Köpenhamn; preussarna besätta Hannover; Paul I:s död; örlogsflottan segelklar; ombyte av överkommandant i Karlskrona och befälhavare för örlogsflottan; amiralen greve Wachtmeister arresteras; England och Danmark ingå vapenstillestånd; Sveriges och Danmarks ömsesidiga beskyllningar; drottningens väntade nedkomst; örlogsflottan ut-

löper, återvänder efter känning med den engelska, som visar sig utanför Karlskrona; brevväxling mellan amiral Parker och överkommendanten amiral Cronstedt; Alexander I:s närmande till England; brevväxling mellan greve von der Pahlen och amiral Parker; dansk underhandling med kungen; vissa rykten förarga kungen; hans småaktighet 82

Maj 1801.

Redogörelse för mordet å Paul I; Rysslands nya regering; drottningen nedkommer med en prinsessa, utnämningar i anledning härav; baron Armfelts återkomst till Stockholm, hans uppträdande där; riksdrotset bemöter Armfelts påstående, att falska dokument använts i högmålsprocessen 1794; rangfråga inom hovet; etikettstvist med diplomatiska kåren; kungen ogillar Alexander I och hans politik; ohövlighet mot Ryssland; missnöje med generalen baron Wrede; politiska läget i Norden förändras; amiral Nelson befälhavare över engelska östersjöflottan; brevväxling mellan honom och amiral Cronstedt; England annekterar St. Barthélemy och danska Västindien 100

Juni 1801.

Kungen konfererar med ryské ambassadören; ogynnsamma fredsvillkor befaras; England och Ryssland underhandla; baron Armfelt ämnar lämna Sverige 123

Juli 1801.

Hertiginnan på Rosersberg; majestäterna utflytta till Drottningholm; kungens pedanteri inom det militära; baron Budbergs hållning; kungen saknar ledaregenskaper; hans lyckliga familjeliv; rykten kring majestäternas förestående resa, de avsegla till Karlskrona och ärna sig till Skåne 127

Augusti 1801.

Kungen och drottningen besöka Bäckaskog; planerad resa till Pommern inställes; kyrkoherdeval i Storkyrkoförsamlingen; val av förste borgmästare i Stockholm; borgerskapets avoghet mot kungen 131

September 1801.

Hertiginnan allvarsamt sjuk; majestäternas hemresa; drottningens frånstötande sätt; överståthållarhuset iordningställes för badensiska familjen, dess svenska uppvaktning 135

Oktober 1801.

Bröllop inom hertigparets hov; Magdalena Rudensköld flyttar till utlandet; festligheter i anledning av drottningens föräldrars ankomst till Stockholm; karakteristik av badensiska familjen; majestäterna jämte gäster utflytta till Drottningholm; kungen ohövlig mot hertigparet; hans hårdhet mot en livdrabant; spannmålsleverans från Ryssland säkerställes; förbudet mot brännvinsbränning upphäves; storfurstinnan Konstantin förständigas att lämna Ryssland 138

November 1801.

Kungens födelsedag firas på Haga; arvprinsessan av Baden missnöjd med drottningens sätt att uppträda; fortsatta festligheter för badensiska familjen, förslag om sonens kvarstannande i Sverige; uniformsförändringar påbjudas; kungen förgår sig mot en kammartjänare; badensiska familjen erhåller ståtliga presenter, avreser från Stockholm 144

December 1801.

Nöjen å Gripsholm; amiral Cronstedt avskedas från befattningen som generaladjutant för flottorna, beordras till Sveaborg, efterträdes av amiralen baron von Rajalin; Cronstedts ställning till kungen och förhållande i tjänsten; konselj på Gripsholm; badensiska familjens avresa från Gripsholm; arvprinsen av Baden drabbas av olycksfall under färden, avlider i Arboga; hans gemål otröstlig, återvänder jämte sina barn och majestäterna över Stockholm till Haga; reflexioner över kungens många motgångar 148

Januari 1802.

Arvprinsens av Baden död väcker allmän förstämning; kungen söker trösta och förströ arvprinsessan; han samtalar med hertiginnan om sin svärfader; arvprinsens begravning; hertiginnan visar arvprinsessan deltagande; den senares hemresa avhandlas inför kungen; om den unge prinsen av Baden; politiska läget i Europa; karakteristik av kungens rådgivare; Gustav III:s staty och bron över strömmen (Norrbro) 156

Februari 1802.

Hertigarnas ekonomi; möjlighet för hertig Karl att bli skuldfri genom godset Nehringens försäljning, hovkansler Zibet omtentgör denna plan, försäljningssumman tilldelas i stället vissa andra, Zibet urskuldar sig inför hertigen; med hertig Fredriks

kreditorer träffas ackord; arvprinsessans vistelse på Haga; riksmarskalksutnämning; överstekammarherren greve Posse lämnar hovet; egendomlig bestämmelse rörande tiden för påskhelgen; rapport avges till riksbanken om rikets finanser m. m. 166

Mars 1802.

Ändringar av uniformer och hovdräkt; skatteproklamation; hertiginnan samtalar med general Toll om hertigens affärer; tullbestämmelser, införsel av kaffe tillåtes. 171

April 1802.

Beskrivning över paviljongen å Haga, och hur de kungliga bo; prinsessan Marie av Baden allvarsamt sjuk; kungen ogillar hertiginnans vänskap med arvprinsessan; hans storsinnet gentemot oppositionsmännen vid senaste riksdagen 174

Maj 1802.

De kungliga bese frimurarordens lokaler å Riddarholmen; arvprinsessan, åtföljd av hertiginnan, besöker Riddarholmskyrkan, där arvprinsen är bisatt; ömt avsked vid badensiska familjens hemresa; majestäterna medfölja till Hälsingborg; baron Bondes beskickning till Paris; underhandlingar i Petersburg mellan nordiska länderna och England; tribunalet i Wismar flyttas till Stralsund; rykten om försäljning av Wismar; första skatteinbetalningen för realisationen verkställd; spänning med Ryssland; arvprinsessans försök att försona sina mågar; kungen hoppas på ett möte med kejsaren i Finland, där kungen skall bevista ett läger 177

Juni 1802.

Majestäterna hemkomma från Skåne, avresa till Finland, där rundresa. anträdes; ambassadören Stedingk möter i Helsingfors; gränsrättingstvist med Ryssland; baron Bondes underhandlingar i Berlin och Paris; hertiginnan besöker Skokloster och Uppsala 182

Juli 1802.

Kungen förbjuder greve Panin färd genom Finland; majestäterna återkomma till Åbo från rundresan; alla förslag till möte mellan svenska och ryska monarkerna stranda; drottningen reser till Abborfors för att där träffa kejsarinnan; prinsen av Gloucester besöker kungen i Åbo, de åtföljas till Helsingfors; utsikt till fördelaktig uppgörelse med England; prinsens av Gloucester mission 185

Augusti 1802.

Episoder före och vid kungens inspektion av den omtvistade bron över Kymmene älv; kärt möte i Abborfors mellan drottningen, kejsarinnan och deras äldsta syster; de uppvaktande umgås i bästa samförstånd, värdefulla presenter utdelas; ryska sviten utsedd ur skilda partier; ambassadören Stedingk hoppas kunna avsluta underhandlingarna, utlovas tjänstledighet; majestäterna hemkomma från Finland; fientligheter mellan Sverige och Tripolis; utnämning av en överstelöjtnant till sekundchef för Svea livgardet väcker missnöje inom regementet, duell i anledning härav; majestäterna utflytta till Drottningholm . . . 189

September 1802.

Lantlig fest på Rosersberg; obehagligt intermezzo under supé i Kina slott vid Drottningholm; ny sammansvärjning i Ryssland avvärd; hertiginnan tager del av riksrådet greve Scheffers dagbok under Gustav III:s resa till Ryssland 1777; episoder ur dagboken om ett självmord och om en kunglig örfil; svenska kungahusets arvsrätt till Holstein; order om läger å Ladugårdsgärdet . . . 194

Oktober 1802.

Kungen inbjuder prinsen av Gloucester till lägret å Ladugårdsgärdet; hertig Karls födelsedag firas å Rosersberg med sällskapspektakel; franske ministerns besök å Rosersberg ogillas av kungen; han visar sitt välbehag med greve Gustaf Mörner; kronprinsens sjukdom; befrielsen från andra inbetalningen av förnögenhetsskatten hälsas med glädje; sällsam deklaration av kungen vid riksdagen i Regensburg . . . 197

November 1802.

Åter en löjlig deklaration av kungen vid riksdagen i Regensburg; prinsens av Gloucester ankomst och mottagande i Stockholm; karakteristik av honom; hans uppdrag här; episod rörande greve Munck och löjtnant Eskelson; drottningens förestående nedkomst oroande . . . 200

December 1802.

Drottningen nedkommer med en prins; episoder vid födelseprotokollens undertecknande; prinsens dop; han får titeln storfurste av Finland; kungen och amiralen greve Wachtmeister försonas; deputationer betyga kungen tacksamhet för skattelindring; julgåvor till engelske prinsen; jämförelse mellan hoven förr och nu . . . 204

Januari 1803.

Företal, skrivet av hertiginnan 1805; karakteristik av prinsen av Gloucester; han anförtrodde hertiginnan sin böjelse för en ung hovfröken, som blir anledning till hans kvarstannande; operan *Anakreon* uppförd vid galaspektakel väcker kungens misshag; etikettsfråga vållar hertigparet obehag; änkedrottningens umgänge och levnadssätt m. m. 207

Februari 1803.

Mystikern Boheman och hans hemliga samfund, hans arrestering, dess följder för hertigparet, som av kungen utsättes för kränkande misstankar, förhör, förödmjukelser m. m.; riksdrotset går kungens ärenden i affären Boheman, generaladjutanten baron von Vegesack skickas i samma angelägenhet till danske kronprinsen och sedan till hertigen; sårande uppträdde mot hertigen i frimurarlogen; Boheman utvisas ur riket; kungen och engelske prinsen osams, han lämnar Sverige; överkammarherren greve Pipers frånfälle; grevinnan Pipers sjukdom 214

Mars 1803.

Kungen skuggrädd, misstänker förgiftning; politisk översikt . . . 228

April 1803.

Spänt förhållande till Ryssland, brytning avvärjes; krigsrustningar bedrivs; kanslirådet Edelcrantz förständigas att lämna Paris; bevis på kungens långsinthet 230

Maj 1803.

Försoning med Ryssland; kungen åter hövlig mot hertigparet; Stockholm en skvallerhåla; baron Armfelt minister i Wien; karakteristik över rikets högsta ämbetsmän; beslut om amiralitetskrigsmanskassans förflyttning till Stockholm återkallas . . . 235

Juni 1803.

Baron Stedingk återgår som ambassadör till Petersburg; de kungligas sommarvistelse; baron Ramel kronprinsens guvernör; politiska orosmoln fördröja majestäternas resa till Tyskland; förhandlingar angående Wismars förpantning; kungens livmedikus avskedas; kronprinsens svåra sjukdom och dess behandling; hertigen, berövas befälet över sitt regemente, som förflyttas till Finland 240

Juli 1803.

Majestäterna avresa till Tyskland, sviten under resan; fransmännen intaga Hannover; svenska trupper sändas till Stralsunds fästning 247

Augusti 1803.

Majestäternas ankomst till och vistelse i Stralsund; kungen och hertigen av Mecklenburg-Schwerin komplimentera varandra; Wismars förpantning; kungen vägrar möttaga general Wallmoden; majestäterna lämna Stralsund, sammanträffa med änkedrottningen av Preussen och besöka Quedlinburg 249

September 1803.

Finska gardet förlägges till Finland; majestäterna lämna Quedlinburg; tvenne olycksfall under resan, besök i Weimar, Frankfurt och Mannheim, ankomst till Karlsruhe; allians ingås mellan Sverige och England; realisationen av riksgäldssedlarna; tillförordnade regeringen, karakteristik över vissa dess medlemmar 252

Oktober 1803.

Missnöje med kungens utrikesvistelse; grundlösa rykten om anledningen till densamma; Bonapartes artighet mot kungen . . . 257

November 1803.

Baron Ramel övertager våarden av kronprinsen, som inflyttar i hertig Fredriks f. d. våning; stridigheter mellan två regeringsmedlemmar; kungen upphäver ett egenmäktigt beslut av baron Cederström, anbefaller undersökning 260

December 1803.

Kronprinsens hovmästarinna erhåller nådevedermäle; baron Armfelt uppvaktar kungen i Karlsruhe; gula febern rasar i Europa; tidsbild från Stockholm; svenskens nationallyte 263

Januari 1804.

Hertig Fredriks sjukdom och död; dödsfallet notificeras i Stockholm; karakteristik över hertig Fredrik, hans frierier och kärleksäventyr; episod i Karlsruhe; läkarrapporten rörande hertig Fredrik 266

Februari 1804.

Politiska kannstöperier; danska tidningar förbjudas i Sverige; notväxling med Danmark i affären Boheman; kungens sjukdom och vistelse i München; missnöjet med kungens bortovaro förbytes i likgiltighet; likvid erlägges för Wismar, summans fördelning; tillförordnade regeringens hållning; baron Cederströms misslyckade intriger mot hertigen; kungens proklamationer till riksdagen i Regensburg 274

Mars 1804.

Majestäterna återvända till Karlsruhe, drottningen får missfall; kungen indrager vaktmanskapets drickspenningar; »Rum att hyra» på slottet; paskvill, vari kungens politik i Tyskland förlöjligas, baron Lagerbjelkes svar 279

April 1804.

Stämplingar mot Bonaparte, engelska diplomater inblandade däri; hertigens av Enghien häktning och arkebusering, kungens försök att rädda honom; franske utrikesministern Talleyrands cirkulärnot till diplomatiska kåren i Paris, svenske ministerns svar; franska konspiratörer straffas 286

Maj 1804.

Engelske utrikesministern Hawkesbury bemöter Talleyrands cirkulärnot; Bonaparte utropas till fransmännens kejsare; konspirationer i Frankrike anses underblåsta av Bonaparte; stiftet Quedlinburg sekulariseras; änkedrottningen opasslig 294

Juni 1804.

Bonapartes lagar och förordningar, han instiftar och utdelar höga ämbeten och titlar, hans hållning till sina bröder; Sverige och Ryssland vägra erkänna Bonaparte som kejsare; engelske ministern Drake rappelleras från München; ryske kejsarens protestnoter i Regensburg och Paris; svenska och ryska beskickningarna i Paris återkallas; kungens vistelse i Karlsruhe väcker oro i Sverige 299

Juli 1804.

Kurfursten av Baden anmodas av Bonaparte att avlägsna kungen, som övertalas att lämna Karlsruhe; drottningen insjuknar och kvarstannar där; svenska trupper sändas till Stralsund; Ludvig XVIII:s protestnot 303

Augusti 1804.

Tyske kejsaren antager titel kejsare av Österrike, han och andra tyska furstar erkänna franska kejsarvärdigheten; Sveriges och Rysslands hållning till Frankrike; Bonapartes planer mot England; han adopterar Eugène de Beauharnais; kungen besöker Böhmen, majestäterna mötas i München och anträda hemresan; kungen förbjuder greve Stenbock och baron Tawast att bära badensiska ordnar; kungen kritiseras skarpt i franska tidningar; diplomatiska förbindelserna mellan Frankrike och Ryssland avbrytas; hertig Fredriks begravning 305

September 1804.

Majestäternas resa; förordning om censur i Sverige av tidningar m. m.; kanslipresidenten von Ehrenheims not till franske chargé d'affaires i Stockholm; diplomatiska förbindelserna med Frankrike avbrytas; Ludvig XVIII och greven av Artois väntas till Kalmar, dit beordras Kalmar regemente, som sedan avgår till Tyskland; mobilisering i Ryssland mot Frankrike; majestäterna anlända till Stralsund 313

Oktober 1804.

Ludvig XVIII, greven av Artois och hertigen av Angoulême i Kalmar; karakteristik över dem; firandet av kungens förestående hemkomst dryftas; kungens hat mot Bonaparte; förändringar inom hovet 317

November 1804.

Pommerns ständer församlas i kungens närvaro, anslag beviljas till försvaret; majestäterna embarkera för överfart till Sverige, kvarligga för motvind; politiska horisonten mörknar; detaljer om konspirationen mot Bonaparte; gula feberns härjningar; svår eldsvåda i Göteborg 322

December 1804.

Hemiska äventyr under majestäternas försök till överfart, vilken hindras av storm och grundstötning; majestäterna räddas av en fiskare, återvända till Stralsund; Bonaparte krönes till kejsare; reflexioner över hans karriär 327

Januari 1805.

Majestäterna lämna Stralsund, resa hem över Danmark, varest de röna hjärtligt mottagande; skarp notväxling mellan konungarna av Sverige och Preussen; grevinnan Brahes död; rykten om smittoförande fartyg 331

Februari 1805.

Majestäterna anlända till Stockholm, festligheter i anledning härav; prinsessan Amalia Charlottas födelse; kungens popularitet; ny rysk minister i Stockholm; ekonomiska förbättringar i landet; kanalprojekt; utrikespolitik 336

Mars 1805.

Chefsombyte och materieförändringar inom artilleriet; beskyllningar mot generalinspektorn i Finland vederläggas; ytterligare uniformsändringar påbjudas; råfst med kungens kökspersonal; kyla mellan kabinetten i Stockholm och Berlin på grund av skarp notväxling, varför kungen vädjar till ryske kejsaren 342

April 1805.

Anledningarna till baron Armfelts rappellerande från Wien, han erhåller befäl i Stralsund; omorganisation av krigskollegium; baron Reuterholm lever som enstöring i utlandet 347

Maj 1805.

Konungen av Preussen mottager franska hederslegionen, varför kungen återsänder Svarta örns orden, hertigen tillåtes behålla sin; Preussens kryperi för Frankrike; diplomatiska förbindelserna mellan Sverige och Preussen avbrytas; hertiginnan får fortfarande brevväxla med släkten i Berlin; fältläger i Skåne; Napoleon krönes till konung av Italien, hans hänsynslöshet; fransk teatertrupp i Stockholm avskedas och lämnar landet 351

Juni 1805.

Majestäterna och kronprinsen avresa till lägret i Skåne, riksmarskalken m. fl. till utlandet, kanslipresidenten jämte engelska och ryska ministrarna till lägret; danske kronprinsen inbjudes dit men får förhinder; stormiga uppträden i lägret mellan baronerna Wrede och Cederström; majestäterna och kronprinsen resa till Hälsingborg för badkur 360

Juli 1805.

Hertigparet på Rosersberg; rykten om mobilisering; Sveriges chargé d'affaires i Sachsen återkallas på grund av en ordenstvist; änkedrottningen på Ulriksdal; majestäternas vistelse i Hälsingborg; fornfynd vid Axevalla; jordbävning i Neapel förmärkes på Rosersberg 364

Augusti 1805.

Hertiginnans förste stallmästare baron Hamilton avlider; majestäterna fortfarande i Skåne; Österrike och Ryssland mobilisera; Rysslands underhandling med Frankrike inhiberas; Napoleon fordrar besked av Österrike; förordning utfärdas om adelsuniform 369

September 1805.

Storfurstens av Finland, arvprins Karl Gustav sjukdom och död; krigsrustningar och truppförflyttningar på kontinenten . . . 373

Oktober 1805.

Farhågor för krig besannas; med England undertecknas subsidiefördrag, enligt vilket svenska trupper beordras till Pommern, dit även kungen ämnar sig; generalen greve Tolstoi erbjuder kungen överbefälet över ryska hjälptrupperna i Pommern; österrikiska och ryska arméer tåga mot fransmännen; Preussens hållning fortfarande vacklande; kurfurstens av Bavern falskhet mot Österrike; marskalk Bernadotte kränker Preussens neutralitet, varför Preussen synes ämna ingå i koalitionen; österrikarnas nederlag och reträtt; Ulms kapitulation; ryska hjälptrupper landstiga på Rügen, fortsätta genom Mecklenburg till Hannover; greve von Fersen beordras att åtfölja kungen i fält; sedelöshet inom societeten; hovfröknars kärleksäventyr 376

November 1805.

Underrättelser från krigsskådeplatsen; kungen utfärdar en proklamation, förordnar regering och beger sig till Pommern; greve Löwenhjelm mission i Berlin; svenska, ryska och engelska trupper till Hannover; oro för kungen; drottningen anländer till Stockholm; sjöslaget vid Trafalgar, Nelsons ärofulla död . . . 386

December 1805.

Missnöje i landet med kungens beslut att delta i kriget; reflexioner över nämnda beslut; svenska armén marscherar in i Hannover; baron Armfelt får tillstånd att gå i österrikisk tjänst; slaget vid Austerlitz; fred slutes i Pressburg; kungens befäl över de engelska och ryska trupperna övertages av Preussen; ett planlagt svenskt-ryskt-engelskt infall i Holland inställes; fransmännens uppträdande i Wien 391

Januari 1806.

Ställningen i Europa; Napoleon tryggar sitt välde genom förläningar och giftermål; Österrikes förluster och krigsbytet i Wien; Preus-

sens hållning; skarpa svenska noter avlämnas i Regensburg; nöjeslivet i Stockholm florerar utom på hoven; Englands premiärminister avlider 398

Februari 1806.

Hertigens åsikter om kungens politik; Preussens dubbelspel; Preussen närmar sig Frankrike, erhåller Hannover; kungen kvarlämnar en truppavdelning där, ehuru huvudstyrkan drager sig ostvart; generalen greve Wachtmeister hemkommer oförmodat från Tyskland, delgiver hertiginnan sina intryck från fälttåget; hertigen av Piennes åtföljer som kungens adjutant svenska högkvarteret; *sammanträffande mellan kungen och hertigen av Mecklenburg-Schwerin*; svenska truppernas hållning lovordas; änkedrottningens ovärdiga beteende mot sin hovmarskalk; den s. k. Societeten anordnar baler 406

Mars 1806.

Svenska armén förlagd i Mecklenburg; rustningar av örlogsfartyg och truppsammandragningar i södra Sverige; ogrundad fruktan för danskt anfall; Danmark avböjer allians med Napoleon; kungen mottager tacksamhetsskrivelse från engelske konungen; kungen avtågar med svenska huvudstyrkan till Pommern; ryske kejsaren garanterar Sverige dess tyska besittningar; Neapels konungahus fördrives, Josef Bonaparte konung där; förmäling mellan arvprinsen av Baden och Stéphanie de Beauharnais 415

April 1806.

Kungens mottagande vid pommerska gränsen; skärmytsling i Laubenburg mellan svenska och preussiska trupper, svenskarna avtåga under militär honnör; greve Löwenhjelm's rapport om affären; kungen utfärdar en deklARATION; greve von Fersens ställning i kungens svit; svenska fartyg utrustas, preussiska hamnar blockeras; Pommerns och Stralsunds försvar förstärkes; general Dumouriez uppvaktar kungen i Stralsund; kungen lämnar i Stralsund företräde åt M. Ivernois, hertiginnans *sammanträffande med och karakteristik av denne*; Napoleon föreslår Preussen att bemäktiga sig svenska Pommern; de nya konungarikena Bajern och Würtemberg administreras; Napoleons plan att bortgifta prinsen av Bajern strandar; rykten beträffande Holland och Schweiz; Englands kolonivälde utökas . . . 420

Maj 1806.

Blockad m. m. mot Preussen; rysk not angående vår ställning till Preussen; brevväxling mellan Sverige och Preussen, preussiska

Sid.

truppernas avmarsch från pommerska gränsen; rykten om nya omvälvningar i Europa; diplomatiska förbindelserna mellan England och Preussen avbrytas 428

Juni 1806.

Detaljer om intrigspelet mot och inom koalitionen; skälen till greve von Fersens hemkomst; han åtföljer drottningen till Skåne; underhandlingar mellan Sverige och Preussen; pommerska regeringen entledigas; Ludvig Bonaparte konung i Holland; tvist rörande Cattaro och Braunau 431

Juli 1806.

Svensk lag och regeringsform införes i Pommern; underhandlingar om världsfred; vapenvila; Danmarks protest mot blockaden av preussiska hamnar; tidningen »L'Abeille du Nord» indrages tillfälligt; hungersnöd hotar i Finland 437

Augusti 1806.

Pommerska riksdagen öppnas, trots opposition genomdrives kungen sin finansplan, ständerna hemförlovas; skälet till pommerska regeringens entledigande; Rhenförbundet bildas; kejsar Frans nedlägger romerska kejsarvärdigheten; vissa uppgörelser mellan Sverige och Preussen; tilltänkt nordtyskt förbund; fredsunderhandlingar i Paris föga lovande; kejsar Alexander ogillar sitt ombuds fredsfördrag; rustningar pågå i Europa; England tillväller sig kolonier; Europas judar inbjudas till Sanhedrin i Paris 440

September 1806.

Kungen anländer till Bäckaskog; svenska trupper hemförlovas; kungen utledsen på fälttåget; Preussen mobiliserar; franska armén på frammarsch i Tyskland; ryssarna vägra uppgiva Cattaro; vissa tyska stater vägra anslutning till Rhenförbundet; strider i Neapel; kungen kvarstannar i Skåne; svenska trupperna i Lauenburg förstärkas; hertigparet på Rosersberg . 445

Oktober 1806.

Napoleon i Würzburg; slagen vid Saalfeld, Jena och Auerstädt, följderna därav; Napoleon intågar i Sachsen, sluter vapenstillestånd med dess kurfurste; Napoleon i Potsdam och Berlin; fester på Rosersberg; indragningar vid svenska operan; diplomatiska förbindelserna mellan Sverige och främmande makter 450

November 1806.

Överste von Morians bedrövlige reträtt från Lauenburg; svenska trupper tillfångatagas vid Lübeck av marskalk Bernadotte; blodig drabbning i Lübeck mellan preussare och fransmän; franskt intrång på danskt område; hertigen av Braunschweig vädjar förgäves till Napoleon; majestäterna stanna över vintern i Malmö, hertiginnan av Braunschweig-Oels deras gäst där; franska truppers framfart i Mecklenburg; hertigarnas av Mecklenburg öden; arvprinsen av Baden i gunst hos Napoleon; holländska armén besätter Oldenburg, Hannover och Hamburg; fästningen Hameln's kapitulation; Napoleons proklamation om blockad av England och konfiskation av engelsk egendom; Napoleon intågar i Polen; krigets fasor; franska nidskrifter mot kungen, drottningen av Preussen m. fl. suveräner; franska strövkårens uppträdande i svenska Pommern; Napoleon annekterar Hessen; Sverige enda förbindelseled mellan England och dess allierade; ordenskapitel i Malmö; fester i Stockholm på kungens födelsedag 465

December 1806.

Svenska intressen i Hamburg stå på spel; franska fredsförslag göras Sverige; svenska beskickningen i Holland rappelleras; kungen anlitar kunskapare i utlandet; Napoleons planer för hertiginnan av Braunschweig-Oels, hennes gemåls besök i Malmö; drottningen av Preussen låter arresteras en av sin gemåls rådgivare; fransmäns segertåg i Schlesien och Polen, kriget i full gång, blodiga drabbningar mellan de rysk-preussiska och franska arméerna; furstar och deputationer hos Napoleon; Sanhedrin påbjödes; Polens hopp om oavhängighet; missnöje i vissa erövrade länder; Porten förklarar Ryssland krig; drottningen av Preussen sjuk; fara för fransk belägring av Stralsund; Hollands nye konung börjar regera 479

Anmärkningar och senare tillägg 490

Affären Boheman 497

Brev m. m. 528

Personregister 577